

ZA GLASBENI POUK JE V OBČINI PREMALO PROSTORA

To je v naši občini akuten problem, ki ga dolgo rešujemo, ker nismo mogli zadovoljivo slediti potrebam naraščajočega prebivalstva v občini. Kakšnih večjih sprememb na bolje tudi za prihodnje še ni videti. Občinski izvršni svet se trudi, da bi glede na lastninska in denacionalizacijska vprašanja obdržali vsaj dosežane prostorske zmogljivosti. Tako sem zaokrožil zaključek kratkega pogovora s sekretarjem občinskega sekretariata za gospodarstvo in družbene dejavnosti Jankom Kramžarjem in ravnateljico glasbene šole Moste-Polje Marijo Gregorc.

Letos imajo v glasbeni šoli Moste-Polje na Kodeljevem in v oddelku Polje ter Zalogu skupaj vpisanih 601 učenca. Od tega 490 učencev individualnega instrumentalnega pouka in 111 učencev male glasbene šole in tako imenovane pripravnice. Na Kodeljevem obiskuje individualni pouk 319 učencev, v Polju in Zalogu pa 171. Letos se je za glasbeni pouk prijavilo 130 mladih interesentov, zaradi prostorske omejenosti pa so jih lahko sprejeli le 70. Število učencev je podobno minulim letom. Od glasbil se vedno vodi klavir, zanj je največ interesa. Poučujejo ga na vseh treh lokacijah. Letošnja novost sta oddelek za solo petje na Kodeljevem in novoustanovljeni godalni orkester, ki ga vodi profesorica Marija Grepo. Ta orkester je nastajal že lani, letos pa je začel delati s polnim zamahom. Drugi orkester, ki deluje pri glasbeni šoli je harmonikarski, ki pa letos zaokroža že 10 let delovanja. Vodi ga Majda Hudelja.

PROSTORI GLASBENE ŠOLE MOSTE-POLJE NA KODELJEVEM SO VRNjeni CERKVI

Znano je, da je glasbena šola Moste-Polje, ki je v prostorih nekdanjega Selezijanskega mladinskega doma Ob Ljubljani 36, na Kodeljevem, predmet denacionalizacijskih zahtev. Denacionalizacijski upravičenec želi stavbo nazaj v svojo last. Občinski izvršni svet je po vsestranskih premislekih, »da bo volk sit in koza cela«, sklenil, da glede prostorov glasbene šole, pod določenimi pogoji ugodi

prošnji. Občina je namreč v del stavbe, ki ga uporablja glasbena šola, vložila velika sredstva zaradi česar je nastala vrednostna razlika, ki omogoča poravnava in solastniški delež glasbene šole. Zaradi teh razmer je izvršnemu svetu uspelo doseči s Selezijanskim inšpektoratom Sv. Cirila in Metoda dober in usklajen dogovor, na podlagi katerega so s Selezijanskim mladinskim domom sklenili najemno pogodbo. S to pogodbo glasbeni šoli ne bo treba 10 let plačevati najemnine. Če v desetih letih ne bo našla rešitve za izselitev pa se bosta pogodbeni stranki dogovorili za podaljšanje najemne pogodbe in najemnino. V primeru, da se glasbena šola izseli pred iztekom desetletne na-

jemne pogodbe, pa bodo vrednostno razliko vlaganj vrnilo občini.

V POLJU JE GLEDE LASTNINE UREJENO, POTREBUJEJO PA SREDSTVA

Na Kodeljevem je tako za glasbeni pouk v sedanjem obsegu zagotovljeno tudi v prihodnje. V Polju, kjer je problem neurejene lastnine prostorov nastal najprej, so s pomočjo občine in

Naša skupnost bo spet izšla 25. oktobra. Prispevke in oglase sprejemamo do 14. oktobra

Saturnusa zadovoljivo rešili lastninska vprašanja. Manjkajo pa jim sredstva, da bi uredili še nekaj učilnic in manjšo dvorano v pritličju, kjer je bila včasih knjižnica. S tem bi glasbenemu pouku v Polju omogočili veliko boljše pogoje, saj imajo zdaj le 7 učilnic za več kot sto učencev. S. G.

Glasbeni pouk v eni od učilnic glasbene šole na Kodeljevem (Foto: Borut Kranjc)

ČLOVEŠKI DOLG

V nedeljo, 11. 9. 1994, so se z mašo zadušnico in simbolnim pogrebom spomnili pobitih in zamolčenih žrtev v župniji Sostro v letih od 1941 do 1945. V župnijski cerkvi je maševal arhidiakon dr. Ivan Merlak. Poudaril je, da je že od starih civilizacij naprej dolžnost in pravica ljudi, da pokopljejo svoje umrle.

V Sostrem je osemdeset umrlih med vojno, predvsem pa pobitih po vojni na moriščih kot so Teharje in Kočevski Rog. Gospod Merlak se je zavzel za spravo, odpustanje in medsebojno razumevanje in spregovoril o moralni podobi ljudi in dejanjih, s katerimi ustvarjamo svobodno demokratično družbo. Vendar pa odpustanje ne pomeni, da smo pozabili pretekla dejanja, je pripomnil in izrazil prepričanje, da bo zgodovinska resnica prišla na dan, saj brez spomina ni zgodovine kot bistvene prvine identitete vsakega naroda. Zločinci lahko uidejo človeškim postavam, toda božji kazni nikoli, je pribil. Po maši je dolg sprevod ljudi odšel na pokopališče, kjer so simbolično pokopali žaro z zemljo iz Teharij in Kočevskega Roga, dekan Ivan Merlak pa je blagoslovil spomenik. Na nagrobni plošči je vklesanih 71 imen žrtev. Ob odprtem grobu so spregovorili Franc Perme, Ivan Korošec, Ivan Narobe in Franc Trkov, spominu pa se je poklonila tudi častna četa gasilcev. Govorniki so poudarili, da ima vsak človek pravico do groba, spomina in dobrega imena. Odslej bodo imeli sorodniki kraj, kjer bodo prižigali svečke in polagali cvetje v spomin svojih najbližjih. Govorniki so spregovorili še o vlogi domobranstva in vzrokih zanj v teh krajih. Slovesnost s kulturnim programom je organiziral pododbor za zamolčane grobove iz Sostrega, spomenik pa so postavili krajanji s prostovoljnimi prispevki.

MARJAN KOVAČEVIČ-BELTRAM

Polaganje žare v simbolni grob (Foto: Sašo Kovačič)

JESENSKI PROGRAM KD ŠPANSKI BORCI

Domača gledališka skupina MOJE GLEDALIŠČE bo jeseni igrala otroške predstave Razbojnik Rogovilež, Plesoči osliček, Janko in Metka in Snežna kraljica. Začeli so študirati tekst Marie Clare Machado STRAHEC PLUFF in za odrasle komedijo Raya Cooneya VSE OSTANE V DRUŽINI, avtorja znanega po komediji Zbeži od žene. V organizaciji KD Španski borci bodo potekale tudi predstave Moški pod posteljo, kjer igra Zvezdana in Barbara Lapajne. Vabili pa bodo tudi gledališča iz vse Slovenije s komedijami, uvajati pa bodo začeli tudi gostovanja gledališč s predstavami resnejšega žanra. Tako bodo sčasoma razširili pahljačo ponudbe.

6. novembra začenjajo drugi festival otroških predstav za nagrado ZLATA PALČICA, ki bo trajal do 18. decembra. Za nagrade se bo potegovalo sedem predstav slovenskih poklicnih gledališč. Organizirali bodo tudi predstave za šolarje, vsako soboto popoldne pa tudi predstave za otroke in najmlajše. Potekajo tudi obe učni uri o gledališču za otroke od prvega do četrtega razreda osnovne šole »Minka in gledališka šminka«, kjer na primeren način prikažemo delo v gledališču in učno uro »Rojstvo gledališča« na temo komedije Mož moje žene, ki je za starejše osemletkarje in srednješolce.

V galeriji se bodo vrstile razstave, v zgornjih prostorih pa bodo predvsem organizirali komorne predstave. Na koncu naj še poudarimo, da bodo 30. septembra v KD Španski borci odprli jesensko sezono s komedijo Mož moje žene.

SVET VEGOVE MLADOSTI

»Svet Vegove mladosti« je tematska razstava, za katero se je odločilo vseh enajst povabljenih umetnikov in kar vsem je uspelo uresničiti zastavljeno jim nalogo. Tematske razstave so namreč zahtevnejša oblika likovnega ustvarjanja, saj so vezane na izpolnjevanje nekakšnih naročil, kar pa zahteva v klasičnem smislu opravljanja umetniškega poklica dodatne sposobnosti in znanje. Porabniška družba, posebno če je likovno razgledana, si lahko privoščiti danes veliko več kot nekdanj, predvsem si lahko dovoli svobodo izbiranja. Kot zasebniki imamo takorekoč toliko pravic in možnosti izbiranja, kolikor smo premožni, pri vlaganju družbenih oz. sponzorskih sredstev se pa odgovornost potrjuje s stopnjevanjem strokovnosti. Bistvo strokovnosti pa je v dopuščanju drugačnosti.

Tako je tudi pogled tokratnih umetnikov na svet Vegove mladosti kaj različen. V nekaterih delih je povsem razpoznaven, a umetniško poln razpoloženi vsebine, drugod je lahko vezan in sicer na moravsko okolico, pa vendar je zaradi podobnosti z drugimi podobno reliefno razgibanimi kraji tudi zelo splošen. Še manj krajevno določljivo, a hkrati najbolj subjektivno občuteno izhodišče imajo (oz. naj bi imele), glede na koncept, abstraktne kompozicije z asociativnimi primesmi.

V mojstrsko obvladani akvarelni tehniki podani slikarski zapisi Janeza Logarja nas ob uporabi sodobnih likovnih spoznanj prepričljivo in enkratno razpoloženo popeljejo v preteklost. V čas Jurija Vege se dokumentarno nevsiljivo, prežeti z življenjskim optimizmom, poglobljajo tudi akvareli Janeza Ošabna. Od tod je samo še korak do poetično sugestivnih krajev, po letih in slikarski aktivnosti staroste slovenskih umetnikov, profesora Klavdija Zornika. Slikarjev barvno in oblikovno izrazito magični svet je po eni strani komaj krajevno opredeljen, a hkrati doživljajo tipične trpkosti slovenske zemlje. Spomladansko razbohoten, a v nežnosti blizu mu je v akvarelnih risbah zabeleženih pejsažih slikar Dušan Lipovec, ki se je med drugim prepustil tudi vtisom notranjosti stare, s preteklostjo vidno povezane kmečke domačije. Prostorsko jasni želijo biti strogi veduti motivi Zmaga Puharja, medtem ko je panoramski pogled Zmaga Modica v svoji mehkoobnosti in topografski splošnosti temu pravo nasprotje. Jasno izrisani so že kar topografsko kadirani motivi Janeza Kovačiča, ki svojo nekdanj bogato barvno govorico vse bolj prilagaja nekemu skupnemu, barvno poenostavljenemu realističnemu pogledu na urbano urejeno krajino. Slike Jožeta Cente so v svoji barvni živosti in razpoloženskosti že kar pravi pedanti, posebno v barvnem občutju, asociativno abstraktnim kompozicijam Vide Slivnik-Balantičeve. Neposredno z zemljo, z občutjem za materialnost in sodobno oblikovanje s kiparskimi gradivi, so povezani reliefi kiparja Toneta Demšarja, umetnika, ki je po kraju bivanja tudi prostorsko blizu Vegovim krajem. Dosežena pestrost umetniških pogledov je torej posebnost in nedvoumno tudi privlačnost razstave.

Vsekakor pa je presenetljivo, kako je dandanes prav tako določena tematska zamisel (kraji Vegove mladosti) uresničljiva na drugem likovnem področju, v dobri fotografiji. Fotosekcija KUD Vide Pregarc, ki je sicer ena redkih že dolgo dejavnih združenj ljubiteljskih fotografov, se je namreč odzvala tej nalogi na povsem drugačen način kot slikarji. V vsej skupni se je naročilo podredil samo najbolj izkušeni fotografski mojster Tihomir Pintar. Njegovi svetlobno mehkoobno poenoteni fotografski posnetki krajev Moravskega okoliša niso samo vizuelno razpoložensko doživljajo, ampak ostajajo tudi primerljivi in uporaben dokument današnjega stanja tega še lepo ohranjenega predela Slovenije. Pri drugih – Dušanu Ježu, Danilu Jakovčiču, Ljubu Božjaku, Kancijanu Hvasitji in Slobodanu Simiču – pa je podoba kraja zamenjana z izrazito avtorskim doživljanjem bolj ali manj duhovito in premišljeno izbranih detajlov (rečne struge, ljudske arhitekture in njih uporabe in podobnim), v vsem zanimivimi, toda tako odbranimi, da bi bili glede na koncept posneti lahko kjerkoli drugod v Sloveniji. Njihov način odziva na povabilo oz. naročilo je torej podoben splošni praksi, ne samo med ljubiteljskimi fotografi, ki se ukvarjajo z umetniško fotografijo, temveč tudi na področju klasične upodabljajoče umetnosti, kjer umetnike poznamo po tem kaj kdo dela in ponuja in ne po tem kaj vse kdo zna in je sposoben napraviti glede na naše želje. Zato lahko štejemo celotno likovno prireditel za pomemben trenutni pokazatelj stanja v smislu ustvarjalne utesnjenosti in naši likovni kulturi

dr. MIRKO JUTERŠEK

ZVESTOBA MLADE PISATELJICE

»Lenka Gožančeva je prijazna deklica, doma iz Zelene jame. Rodila se je pred desetimi leti, stanuje pa v Poljedelski ulici številka 1.« To je med drugim zapisano v spremni besedi knjižice z naslovom ZVESTA HČI GOSPE HLOGNIKOVE. Lenka je učenka tretjega razreda Osnovne šole Vide Pregarc. Preden se je na vrtu domače hiše lotila pisanja, je prebrala kar precej knjig. Začudena in prijetno presenečena starša sta opazovala, kako se hčerka pod domačo jablano posveča intenzivnemu pisanju. Ko sta prebrala dva debela Lenkina zvezka, se nista mogla upreti navdušenju. Zgodbico, ki zdaj obsega štiriindvajset tipkanih strani, sta letošnjega maja objavila v samozaložbi. Tiskarna Povše je poskrbela, da je knjižica kljub nizki nakladi čimprej izšla.

In kaj Lenka pripoveduje bralcu? Lenkina zgodbica, prepredena s pravljeno domišljijo, govori o pustolovskih dogodivščinah enajstletne Metke. Metkin oče je umrl, mati pa je sodnica. Ko gospa Hlognikova nehote obsodi dva nedolžna človeka, mora zapustiti ne le službo, marveč tudi Italijo, kjer živi s hčerko. Metka mora v internat, mati pa se odseli v Pariz. Toda Metka ne more brez matere, zato zvižučno pobegne iz internata. No, od tu dalje pa se mala junakinja zapleta v pustolovščine, ki pa jih

bralcu, preden ne prebere knjižice, ne smemo razkriti. Kljub temu pa vendarle povejmo, da predzrni nepridipravi ugrabijo Metko, toda mala junakinja s svojo iznajdljivostjo in pogumom premaga tudi to oviro. In katera je poglobljena misel naše mlade avtorice? Lenka je zapisala: »Če hočeš biti zvest, moraš včasih iti tudi skozi preizkušnje in težave.« To je pravzaprav misel, ki bi morala spremljati človeka skozi vse življenje. Bralci upamo, da bo Lenka ostala zvesta tudi pisani slovenski besedi in da bomo imeli priložnost brati njene prispevke in knjige tudi, ko odraste.

MARJAN KOVAČEVIČ-BELTRAM

Mlada pisateljica s svojo knjigo